

Enkelte og ikke kan være til Gavn for No- gen. Den kan i det Høieste lede til, at en Mand tager Borgerkab og Næringsbevils paa det, hvorfor han forfølges. Hvad an- gaar, at det vil forhindre Stiftelsen af For- eninger, da er det en betydningsløs Grund; have saadanne Foreninger ikke andet Diemed end det, at forfølge Andre for uberettiget Næ- ringsbrug, saa maae de hellere lade være at danne sig. Imidlertid skal jeg indrømme, at det vil stride imod Lovens System, om man i Overgangstiden vedtog saadanne For- andringer i det Bestaaende, og jeg har derfor stillet det Undringsforslag, at til 1ste Januar 1862 skal Paatale kunne finde Sted af dem, der udøve det Erhverv, hvori der paastaaes at være gjort Indgreb, og altsaa denne Ret først ophøre, naar den hele nye Ordning af Næ- ringsforholdene træder i Kraft. Med denne Forandring troer jeg ikke det vil have nogen Betænkelse at stemme for denne Bestemmelse i Lovforslaget, saaledes som den blev vedtagen ved 2den Behandling.

Indenrigsministeren: Jeg maa til- staae, at her var et Punkt med Hensyn til Spørgsmaalet om den private Nærings- Beret- tiggelse, hvor det, ligesom ved den af mig i sin Tid nævnte § 16, var mig overordentlig tvivls- somt, om det ikke havde været min Pligt at stille Forslag til det ærede Thing om at vende tilbage til Udkastet, saaledes som det forelaa fra Regeringens Haand, men efterat Ud- valgets Fleertal har bragt dette Spørgsmaal frem, kan jeg for mit Vedkommende ikke An- det end bestemt tilraade det ærede Thing at slutte sig til Udvalgets Fleertals Forslag. — Ved Forslaget, som det blev antaget sidste Gang, manglede der en udtrykkelig Udtalelse af, hvad der dog vist med Nødvendighed maa ligge i Forholdets Natur, nemlig, at Laugene under alle Omstændigheder maatte beholde deres Ret til Paatale i Overgangstiden; bedre havde det jo været, om det Forslag, som den ærede kjøbenhavnske Rigsdagemand nu har stillet, alle- rede var kommet frem sidste Gang. Jeg kan imidlertid paa ingen Maade ansee dette For- slags Antagelse for fyldestgjørende. Det vir- kelig Fyldestgjørende og til Forholdets Natur,

Alt vel overveiet, dog nærmest Svarende, det er efter min Overbevisning Fleertallets Forslag i Overensstemmelse med de Regler, som fandtes i det tidligere Udkast. Det forekommer mig, efter Lovforslagets hele Tankegang, at de pri- vate Næringsberettigede have en bestemt Ret til ved Domstolene at forfølge deres Ret, som man ikke skal gjøre dem umulig. Det er ganske vist, at der ogsaa er en offentlig Ret, og at det Offentlige har en Ret med Hensyn til Lovgivningens Overholdelse; men man kan ved Siden deraf ingenlunde sige, at Lovforslagets Tankegang har i den Grad forandret det tid- ligere Lovgivnings- Standpunkt, at ikke ogsaa de Private have en Ret, og erkende vi først, at de Private virkelig have en Ret i saa Hens- seende, saa er det virkelig stemmende med Lov- givningens almindelige Grundsætninger, at man ikke kan forbyde de Private at forfølge denne Ret ved Lands Lov og Ret. Spørgsmaalet er dette: naar vi anerkende, at de private Næ- ringsberettigede have en Ret, og det kunne vi ikke nægte, skulle de saa ikke have Lov til at gjøre denne Ret gjældende ved Domstolene, hvor de antage den tilsidefat? Det er et simpelt Spørgsmaal, som her foreligger, nemlig, om det er forsparligt at fratage dem, der have en Ret, det Spørgsmaal, hvorved de kunne gjøre denne Ret gjældende? Jeg kan derfor ikke andet end tilraade Antagelsen af Udvalgets Fleertals Forslag.

Ordføreren: Jeg troer at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgfreds (L. C. Larsen) har overseet to Omstændigheder, da han før talte; den ene er, at efter dette For- slag skal Sagsøgerens Andeel i Mulcten, eller, som det kaldes, Angiverens Belønning, bort- falde; i Tilfældelsen af denne Fordeel var der noget odiøst, og Dphøret heraf er tillige en Grund mere til at antage, at denne Slags Sager i Fremtiden ville blive færre. Den an- den Grund, hvorfor Sager af denne Art i Fremtiden ville blive færre, er naturligvis den, at hvor Afgangen i Fremtiden bliver saa let til alle Slags Næringsveie, er det ikke at vente, at man overhovedet uden at erhverve Beretti- gelse vil give sig af med at drive disse Næ- ringsveie.